

3. kolokvij iz Osnov verjetnosti in statistike (Ljubljana, 14. 04. 2014)

Čitljivo napišite svoje ime in priimek ter študentsko številko. Preberi celotno besedilo vsake naloge.

Čas reševanja: 60 minut. Vsaka naloga je vredna 20 točk. Dovoljena je uporaba dveh A4 listov s formulami.

1. V trgovini prodajajo moko v paketih, katerih teža je normalno porazdeljena s pričakovano vrednostjo 1kg in standardnim odklonom 40g.
  - (a) Za pecivo po receptu potrebujemo 950g moke. Kakšna je verjetnost, da bomo v enem paketu imeli dovolj moke za peko peciva.
  - (b) Za dvakratno količino peciva potrebujemo seveda 1900g moke. Kakšna je verjetnost, da bomo v dveh paketih skupaj imeli dovolj moke za pecivo.
  - (c) Denimo, da 80% paketov vsebuje več kot x gramov moke. Izračunaj x .

2. Dana je sledeča porazdelitvena tabela:

$Y \backslash X$	1	2	3
-1	0	0	$\frac{1}{6}$
0	$\frac{1}{4}$	c	$\frac{1}{12}$
1	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{12}$

Določi konstanto c ter izračunaj kovarianco $K(X, Y)$. Ali sta slučajni spremenljivki X in Y neodvisni?

3. 100-krat vržemo običajno igralno kocko. Število pik na i -ti kocki, $i = 1, \dots, 100$, označimo z X_i , vsoto vseh pik po 100 metih pa označimo z $S = X_1 + \dots + X_{100}$.
  - (a) Izračunaj upanje $E(X_i)$ in disperzijo $D(X_i)$.
  - (b) S pomočjo centralnega limitnega izreka oceni porazdelitev vsote S .
  - (c) Približno koliko je verjetnost, da bo vsota S manjša od 320 ali večja od 370?

Vse odgovore dobro utemelji!

(Svoje odgovore na zadnje vprašanje (4.), ki šteje za bonus pri izpitu, pišite na ta list (hrbta stran), sicer Vaših odgovorov ne bomo upoštevali.

(a) [3 točke], (b) [1 točka], (c) [3 točke], (d) [2 točki], (e) [1 točka].)

4. (OVS ima svoje momente, standardizacija, binomska in normalna porazdelitev)
- (a) Za slučajno spremenljivko X definiraj pričakovano vrednost $E(X)$ (ne pozabi omeniti tudi, kdaj obstaja), standardni odklon σ_X in varianco $D(X)$.
- (b) Če je slučajna spremenljivka X porazdeljena normalno $N(\mu, \sigma)$ in standardizirana v Z , ali lahko iz katerih koli treh vrednosti izmed x , μ , σ in z vedno izračunamo preostalo (četrto) vrednost (odgovor utemelji)?
- (c) Za standardizirano slučajno spremenljivko Z slučajne spremenljivke X iz (a) izračunaj pričakovano vrednost $E(Z)$ in odklon σ_Z (izpeljavi utemelji).
- (d) Ali lahko vsako binomsko porazdelitev aproksimiramo zelo natančno z ustrezno normalno porazdelitvijo (odgovor utemelji)?
- (e) Za neko binomsko porazdeljeno slučajno spremenljivko ($B(n, p)$) je pričakovana vrednost $\mu = 4$ in standardni odklon $\sigma = \sqrt{3}$. Določi verjetnost p z izbiro med:
- (A) 4,   (B) 1/2,   (C) 1/3,   (D) 1/4,   (E) 1/5,   (F) 1/6,   (G) 1,   (H) 0.